

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра української літератури імені акад. Михайла Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри
української літератури
імені акад. Михайла Возняка
філологічного факультету
ЛНУ імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри
Микитюк В. І.

С И Л А Б У С
із навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.»
(назва навчальної дисципліни)

Перший освітній рівень вищої освіти («бакалавр»)

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва напрямку підготовки)
Спеціальність	014 Середня освіта (шифр і назва спеціальності)
Спеціалізація	014.01 Середня освіта (українська мова і література) (назва спеціалізації)
Факультет	Філологічний (назва інституту, факультету, відділення)

**Силабус курсу
«ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.»
2024/2025 навчального року**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5 (у 3 семестрі)	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва) Спеціальність 014 Середня освіта	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціалізація 014.01 Середня освіта (українська мова і література)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	–
Загальна кількість годин – 105		Семестр	
	3-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год	-
		Практичні, семінарські	
		32 год	-
		Самостійна робота	
		57 год	-
		Вид контролю: іспит	

**ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ
«Історія української літератури першої половини ХІХ ст.»**

Назва курсу	Історія української літератури першої половини ХІХ ст.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені акад. Михайла Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність – 014 Середня освіта Спеціалізація – 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
Викладач курсу	Горблянський Юрій Петрович
Контактна інформація викладача	yuriy.horblianskyi@lnu.edu.ua кафедра української літератури імені акад. М. Возняка, вул. Університетська, 1, к. 309
Консультації з курсу відбуваються	Наживо або онлайн на платформі ZOOM (за домовленістю)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriia-ukrainskoi-literatury-persha-polovyna-khikh-stolittia-014-01-2
Інформація про курс	Дисципліна “Історія української літератури першої половини ХІХ ст.” є нормативною навчальною дисципліною для спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література), передбачає 16 годин лекційних і 32 годин практичних занять. Підсумковий контроль – іспит.
Коротка анотація курсу	Курс історії української літератури першої половини ХІХ ст. охоплює загальну інформацію про особливості розвитку українського письменства на етапі першої хвилі становлення нової української літератури із залученням до осмислення та аналізу творів найхарактерніших представників того часу.
Мета та цілі курсу	<p>Мета вивчення курсу полягає в найбільш вичерпному, системному й послідовному висвітленні українського літературного процесу першої половини ХІХ ст. як етапного періоду в контексті історії української літератури Х – ХХІ ст., у з’ясуванні закономірностей становлення через розгляд у європейському контексті та внутрішньолітературні порівняння.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ розкрити своєрідність літературного процесу зазначеного періоду; ➤ охарактеризувати основні напрями розвитку української літератури в контексті світової; ➤ зосередити увагу студентів на тенденціях розвитку художніх жанрів, стилів, напрямів; ➤ об’єктивно й толерантно оцінити місце кожного письменника в літературному процесі, долаючи стереотип «неповноти» української літератури; ➤ дати системний аналіз знакових для розвитку

	<p>літературного процесу художніх творів;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ навчити студентів самостійно давати оцінку літературних текстів, явищ, літературознавчих розвідок, критичних статей; ➤ узагальнити та систематизувати вивчений матеріал; ➤ підвищити рівень читацької компетенції студентів як реципієнтів; ➤ засобами художнього слова оптимізувати процес формування та гармонізації духовності особистості майбутніх педагогів-словесників.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА</p> <p style="text-align: center;">Підручники, навчальні посібники, корпуси історії літератури, довідкова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гром'як Р.Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ ст.). Тернопіль, 1999. 2. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 3. Животко А. Історія української преси. Київ, 1999. 4. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: у 2 т. Т. 2. Київ, 1990. 5. Історія української літератури (перші десятиріччя ХІХ століття) / за ред. П.П. Хропка. Київ, 1992. 6. Історія української літератури ХІХ ст.: у 3-х кн. / за ред. М. Яценка. Київ: Либідь, 1995. Кн. 1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Yatsenko_MT/Istoriia_ukrainskoi_literatury_XIX_stolittia_Kn1.pdf 7. Історія української літератури ХІХ ст.: у 2-х кн. Київ, 2005. Кн. 1 8. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: у 3-х кн. / за ред. П.М. Федченка. Київ, 1996. Кн. 1. 9. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т.Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В. І. Теремка; друге вид., випр., доп. Київ: ВЦ "Академія", 2007. 10. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. Маловідомі п'єси. Київ, 1958. 11. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: хрестоматія: у 2-х т. / Л.Т. Сенік (ред.). Львів, 2002. Т. 1. 12. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987. 13. Українські поети-романтики 20-40-х років ХІХ ст. Київ: Дніпро, 1968. 14. Харківська школа романтиків: у 3-х т. Харків, 1930. 15. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль, 1994. <p style="text-align: center;">Праці викладачів кафедри української літератури імені акад. М. Возняка ЛНУ ім. Івана Франка</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. Бондар Л. Шість світів "Причинної" // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Харків, 1995. Т. 5. С. 91–102. 17. Бондар Л. Шевченків "Кобзар" 1840 р.: долання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від часу заснування кафедри української словесності у Львівському університеті: у 2-х ч. Львів, 1999. Ч. I. С. 241-247. 18. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3. 19. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. 280 с. 20. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983. 21. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963. 22. Крохмальний Р. Метаморфози в поезії Миколи Костомарова // Українська філологія: досягнення, перспективи (до 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті). Львів, 1994. С. 219–222. 23. Крохмальний Р. Метаморфоза і текст (семантична, структуротворча та світоглядна роль переміни художнього образу): монографія. Львів, 2005. 24. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006. 25. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.

26. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Вип. 84. С. 173–183.

Додаткова література

(монографії, методичні праці, статті, спогади, рецепція)

27. Арендаренко І. Преромантизм // Арендаренко І. По дорозі й назустріч (англійська та українська романтична поезія: порівняльна типологія і поетика). Київ: Фоліант, 2004. С. 13–31.

28. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну (“Тарас Бульба” М. Гоголя і “Чорна рада” П. Куліша в світлі історичної романістики Вальтера Скотта). Київ, 1993.

29. Балей С. З психології творчості Шевченка. Черкаси, 2001.

30. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...”: Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.

31. Барабаш Ю.Я. Тарас Шевченко: Імператив України: історіо- й націософська парадигми. Київ, 2004.

32. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від Квітки до “Основи”) // Білецький О. Зібрання праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.

33. Білецький О. “Русалка Дністровая” // Білецький О. Зібрання праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.

34. Блик О. Роль Харківського університету у розвитку української літератури 20-40-х років ХІХ століття: інтелектуальний рух та захоплення національними традиціями // [Електронний ресурс] // Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах. 2014. Вип. 29. С. 191–200. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/getvzn_2014_29_22.

35. Бовсунівська Т. Історія української естетики першої половини ХІХ століття. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2001.

36. Бовсунівська Т. Українська бурлескно-травестійна література початку ХІХ століття в аспекті функціонування комічного. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2006.

37. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Част. 1: Етногенез та теогенез. Київ: ІЛ НАНУ, 1997.

38. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Част. 2: Ейдетика. Київ: КСУ, 1998.

39. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.

40. Бондар Л. Шість світів “Причинної” // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Харків, 1995. Т. 5. С. 91–102.

41. Бондар Л. Шевченків “Кобзар” 1840 р.: долання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від часу заснування кафедри української словесності у Львівському університеті: у 2-х ч. Львів, 1999. Ч. I. С. 241–247.

42. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.

43. Бондар Л. Шевченків “Кобзар” 1840 р.: долання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми. Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті. Львів, 1999. Ч. I. С. 241–247.

44. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.

45. Бондар М. Перший жанровий зразок української художньої прози (“Микола Коваль” М. Венгера) // Київська старовина. 1999. № 3.

46. Боронь О. Повісті Тараса Шевченка і західноєвропейські літератури. Рецепція та інтертекстуальні зв’язки / вид. друге. Київ: Критика, 2015.

47. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини ХІХ ст. Київ, 1986.

48. Вавжинська Ю.М. Тарас Шевченко і польський романтизм (топіка і символіка профетизму, лицарства, тиранії): дис. ... кандидата філол. наук: 10.01.05. Київ, 2006. 217 с.

49. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. Київ, 1987.

50. Возняк М. До письменської діяльності Левка Боровиковського // Записки НТШ. Т.136–137. Львів, 1925. С. 225–237.

51. Возняк М. Історія української літератури / 2-е вид., випр. Львів: Світ,

2012.

52. Возняк М.С. Історичне значення діяльності Маркіяна Шашкевича // Наукові записки Інституту суспільних наук НАН України. Львів, 1953. Т. 1.
53. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. Київ, 1969.
54. Вороний М. Пантелеймон Куліш // Вороний М. Поезії. Переклади. Критика. Публіцистика. Київ, 1996. С. 566–575.
55. Гнідан О. Мотиви лірики Амвросія Метлинського // Гнідан О. Історія української літератури ХІХ – початку ХХ ст.: практичні заняття. Київ, 1987.
56. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко: життя і творчість. Київ, 1969.
57. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарії. Київ, 1974.
58. Гончар О.І. Зачарований небом: Романтичний світ М.Петренка – поета ХІХ ст. // Слово і час. 1997. № 11–12.
59. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.
60. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.
61. Грабович Г. Семантика котляревщини // Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.
62. Гребінка Є. Твори: в 3-х т. Київ, 1980–1981.
63. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Роздуми. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.
64. Гром'як Р.Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ ст.). Тернопіль, 1999.
65. Гром'як Р. Повість «Художник» як вияв естетичних поглядів Т. Шевченка // Гром'як Р. Давне і сучасне. Вибрані статті з літературознавства. Тернопіль: Лілея, 1997. С. 91–100.
66. Гулевич Л. Микола Устиянович. Життя і творчість: [монографія]. Дрогобич: ДДПУ ім. І. Франка, 2011.
67. Гундорова Т. Повернений Рим, або “Енеїда” Котляревського // Сучасність. 2000. № 4.
68. Дей О. Балада про невістку-тополю та її відгуки у творчості Т. Шевченка, С. Руданського та Ю. Федьковича // Народна творчість та етнографія. 1984. № 2. С. 49–58.
69. Дей О.І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (16-20 ст.). Київ, 1969.
70. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози ХІХ – початку ХХ ст. Львів, 1999.
71. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ, 1983. С. 3–27.
72. Деркач Б.А. П.П.Гулак-Артемівський // Гулак-Артемівський П. Поезії. Київ, 1989.
73. Деркач Б.А. Павло-Білецький-Носенко. Життя і творчість. Київ, 1988.
74. Дзюба І. З криниці літ: у 3-х т. Київ, 2002. Т. 2.
75. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.
76. Дорошкевич О.К. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко // Дорошкевич О.К. Реалізм і народність української літератури ХІХ ст. Київ, 1986.
77. Драгоманов М. Вибране. Київ, 1991.
78. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. Київ, 1998.
79. Єнджеевич Є. Українські ночі, або Родовід генія. Львів: Атлас, 1997.
80. Єременко О. Українська балада ХІХ ст.: історія жанру. Суми, 2004.
81. Єфремов С. Без синтезу. До життєвої драми П. Куліша // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 216–234.
82. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.
83. Єфремов С. Провіяний Куліш // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 287–293.
84. Животко А. Історія української преси. Київ, 1999.
85. Жулинський М. Пантелеймон Куліш // Жулинський М. Із забуття – в безсмертя (сторінки призабутої спадщини). Київ, 1990. С. 43–66.
86. Жулинський М. Слово і доля: українські письменники ХІХ –ХХ ст.: навч. посібник. Київ, 2002.
87. Жулинський М. У праці каторжній, в трагічній самоті // Куліш П.О. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1989. Т. 1. С. 5–30.
88. Забужко О. Шевченків міф України: спроба філософського аналізу. Київ, 1997.
89. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна постать. Київ, 2000.

90. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.
91. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: у 2 т. Т.2. Київ, 1990.
92. І. П. Котляревський у критиці та документах. Київ, 1959.
93. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії 1847–1861 рр. Київ, 1966.
94. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.
95. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.
96. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.
97. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко: монографія. Київ: Академвидав, 2008.
98. Івашків В. Деякі особливості художнього мислення Пантелеймона Куліша у 1840-х роках // Записки НТШ. Праці філологічної секції. Львів, 1992. Т. ССXXIV. С. 71–88.
99. Івашків В. Пантелеймон Куліш і його “Чорна рада” // Куліш П. Чорна рада. Хроніка 1663 року. Київ, 1991.
100. Івашків В.М. Українська романтична драма 30–80-х років XIX ст. Київ, 1990.
101. Івашків В.М. Фольклор і література доби романтизму // Народна творчість та етнографія. 1985. № 2. С. 76–78.
102. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.
103. Індивідуальні стилі українських письменників XIX – початку XX ст.: збірник статей / за ред. М.Т. Яценка. Київ, 1987.
104. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття) / за ред. П.П. Хропка. Київ, 1992.
105. Історія української літератури XIX ст.: у 3-х кн. / за ред. М. Яценка. Київ: Либідь, 1995. Кн. 1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Yatsenko_MT/Istoriia_ukrainskoi_literatury_XIX_stolittia_Kn1.pdf
106. Історія української літератури XIX ст.: у 2-х кн. Київ, 2005. Кн. 1
107. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: у 3-х кн. / за ред. П.М. Федченка. Київ, 1996. Кн. 1.
108. Камінчук О. Поетика української романтичної лірики (проблеми просторової організації поетичного тексту). Київ, 1998.
109. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.
110. Кирилук Є. Т. Шевченко: життя і творчість. Київ, 1979.
111. Кирилук Є.П. Іван Котляревський: життя і творчість. Київ, 1981.
112. Кирчів Р.Ф. Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці». Київ, 1990.
113. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. Київ, 1998.
114. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.
115. Козак С. Український преромантизм (джерела, зумовлення, контексти, витоки). Варшава, 2003.
116. Колесса Ф. Студії над поетичною творчістю Т.Шевченка // Колесса Ф.М. Фольклористичні праці. Київ, 1970.
117. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.
118. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963.
119. Комариця М. Фольклорний символ балади: міф і ритуал // Українське літературознавство. Вип. 59. Львів, 1994. С.116–124.
120. Кониський О.Я. Тарас Шевченко-Грушівський: хроніка його життя. Київ, 1991.
121. Конкордація поетичних творів Тараса Шевченка: у 4-х т. Нью-Йорк, Едмонтон, Торонто, 2001.
122. Костенко А.І. Шевченко в мемуарах. Київ, 1965.
123. Костомаров М. Слов’янська міфологія. Київ, 1994.
124. Костомаров М. Твори: у 2-х т. Київ, 1990.
125. Костомаров Н.И. Исторические произведения. Автобиография. Киев, 1989.
126. Котляревський І.П. Енеїда: поема / Коментар; уклад О. Ставицький.

Київ, 1989.

127. Коцаренко Т. А. Метлинський – дослідник українських народних пісень // Слово і Час. 2006 № 11. С. 77–80.

128. Коцюбинська М. Етюди про поетику Шевченка: літературно-критичний нарис. Київ, 1990.

129. Коцюбинська М. Поетика Шевченка й український романтизм // Матеріали до вивчення історії української літератури. Київ, 1961. Т. 2.

130. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Ієремія (Костомаров М.). Поезії. Київ, 1972.

131. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і Час. 1993. № 11.

132. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. Київ, 1967.

133. Крохмальний Р. Метаморфози в поезії Миколи Костомарова // Українська філологія: досягнення, перспективи (до 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті). Львів, 1994. С. 219–222.

134. Крохмальний Р. Метаморфоза і текст (семантична, структуротворча та світоглядна роль переміни художнього образу): монографія. Львів, 2005.

135. Куліш П. Віктор Забіла // Куліш П. Твори: у 2-х т. Київ, 1989. Т. 2.

136. Куліш П. Григорій Квітка-Основ'яненко і його повісті // Куліш П. Твори: у 2-х т. Київ, 1989. Т. 2.

137. Куліш П. Історичне оповідання // Куліш П. Твори: в 2-х т. Київ, 1994. Т. 1.

138. Куліш П. Повість про український народ. Львів, 2006.

139. Лепкий Б. Про життя і творчість Тараса Шевченка. Краків, 1944. 218 с.

140. Лепкий Б. Начерк історії української літератури. Мюнхен, 1991.

141. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. 1999. № 5–6. С. 141–146.

142. Лімборський І.В. Становлення художніх принципів сентименталізму в українській літературі XVII-XVIII ст. // Питання літературознавства. Чернівці, 1997. Вип. 4 (61).

143. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Київ, 1996.

144. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т.Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В. І. Теремка; друге вид., випр., доп. Київ: ВЦ "Академія", 2007.

145. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком. Київ, 1998.

146. Луцький Ю.О. Страдництво Миколи Гоголя, званого також як Ніколай Гоголь / пер. з англ. Київ: Знання України, 2002. 114 с. (Серія «Гоголезнавчі студії»; вип. 11).

147. Майстренко М. Шевченко і античність. Одеса, 1992.

148. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь // Маланюк Є. Книга спостережень. Статті про літературу. Київ, 1997.

149. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.

150. Матеріали до вивчення української літератури: у 5 т. Київ, 1960. Т. 2.

151. Мейзерська Т. Проблеми індивідуальної міфології: міфотворчість Шевченка. Одеса, 1997.

152. Микитенко Ю. Антична спадщина і становлення нової української літератури. Київ, 1991.

153. Мікушев В., Добровольський О. Михайло Петренко. “Дивлюсь я на небо...”: хронікально-документальна розповідь. Слов'янськ, 2002.

154. Мовчанюк В.П. Медитативна лірика Т.Г.Шевченка. Київ, 1993.

155. Мороз М.О. Іван Котляревський. Семінарій. Київ, 1969.

156. Мочернюк Н.Д. Сновидіння в поезії романтизму: часопросторова специфіка / автореф. дис. на здоб. н. ст. к. філол. н. Тернопіль, 2005.

157. Наливайко Д. Історія і міфологія у Шевченка (у контексті європейського романтизму) // Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістика. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 197–225.

158. Наливайко Д. Шевченко в контексті романтизму і націоналізму // Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістика. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 197–225.

159. Нахлік Є.К. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Львів, 2003.

160. Нахлік Є.К. Життя Пантелеймона Куліша. Наукова біографія. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 1.

161. Нахлік Є.К. Пантелеймон Куліш і “Руська трійця”: до проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції XIX століття. Львів, 1994.
162. Нахлік Є.К. Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 2.
163. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського: замовчувані інтерпретації, дискусійні проблеми, спроба нового прочитання (з погляду літературних напрямів і течій). Львів: ОЛІР, 1994.
164. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20–60-х років XIX ст. Київ, 1988.
165. Неборак В.В. Перечитана “Енеїда”: Спроба сенсового прочитання “Енеїди” Івана Котляревського на тлі зіставлення її з “Енеїдою” Вергілія. Львів, 2001.
166. Нудьга Г. Українська балада. Київ, 1970.
167. Нудьга Г. Два поети-романтики // Забіла В., Петренко М. Поезії. Київ, 1960.
168. Овсійчук В. А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. Київ: Дніпро, 2001. 446 с.
169. Павличко С. Український романтизм: тяглість напрямку як естетичний тупик // Павличко С. Теорія літератури. Київ: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. С. 491–496.
170. Павлюк М.М. Інтерпретація Псалтиря в поезії Т.Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX – XX ст.). Київ, 1997.
171. Пахаренко В.І. Незбагнений апостол. Черкаси, 1999.
172. Письменники Західної України 30-50-х років XIX ст. Київ, 1965.
173. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці»: дванадцять статтів. Київ, 2001.
174. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проект: монографія. Київ: Академвидав, 2008. 304 с.
175. Попович М.В. Історія української культури. Київ, 2001.
176. Приходько П.Г. Шевченко й український романтизм. Київ, 1963.
177. Романтизм: між Україною та Польщею. Київ, 2003.
178. Русалка Дністрова (фотокопія з видання 1837 р.). Київ, 1972.
179. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. Київ, 1989.
180. Сверстюк Є. Іван Котляревський сміється // Слово і час. 1994. № 9 або у кн.: Сверстюк Є. На святі надій. Вибране. Київ: Наша віра, 1999. С. 253–282.
181. Сверстюк Є. Шевченко і час. Київ, 1996.
182. Світи Тараса Шевченка: у 2-х т. Нью-Йорк, 1991.
183. Сініцина А. Історико-філософські ідеї українського романтизму (Пантелеймон Куліш, Микола Костомарів). Львів, 2002. 160 с.
184. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006.
185. Скринник М. Наративні практики української ідентичності: доба Романтизму. Львів, 2007. 367 с.
186. Скринник М. Ідейне підґрунтя українського романтизму // Записки НТШ. Т. ССXXII. Праці Історико-філософської секції. Львів, 1990. С. 201–215.
187. Сміль-Стоцький С. Т. Шевченко: інтерпретації. Черкаси, 2003.
188. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. І.
189. Смілянська В.Л. «Святим огненным словом...». Тарас Шевченко: поетика. Київ, 1990.
190. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. Київ, 2000.
191. Смілянська В. Шевченкознавчі роздуми. Збірник наук. праць. Київ, 2005.
192. Спогади про Тараса Шевченка. Київ, 1982.
193. Тарас Шевченко. Більша книжка. Автографи поезій 1847–1860 рр. Київ, 1963.
194. Тарас Шевченко. Мала книжка. Автографи поезій Шевченка 1847-1850. Київ, 1984.
195. Ткачук М. Лірика Маркіяна Шашкевича. Тернопіль, 1999.
196. Ткачук М. Літературний портрет Миколи Костомарова // Наукові записки. Серія: Літературознавство / за ред. проф. М. Ткачука. Тернопіль: ТНПУ, 2008. Вип. 24. С. 149–165.
197. Ткачук М. Поетика балад Левка Боровиковського. Тернопіль, 2000.
198. Українська драматургія першої половини XIX ст. Маловідомі п'єси. Київ, 1958.

199. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: хрестоматія: у 2-х т. / Л.Т. Сеник (ред.). Львів, 2002. Т. 1.
200. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.
201. Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.
202. Филипович П. Поет огненного слова // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1991. С. 32–43.
203. Филипович П. Шевченкознавчі студії. Черкаси, 2001.
204. Франко І. «Тополя» Т. Шевченка // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Т. 28. Київ, 1980. С. 73–88.
205. Франко І. Дещо про “Марусю” Л. Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 33.
206. Франко І. До біографії та характеристики В. Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.
207. Франко І. Етнологія та історія літератури // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.
208. Франко І. М. Шашкевич і галицько-руська література // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.
209. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1984. Т. 41.
210. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1983. Т. 39.
211. Франко І. Осип Бодянский // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 34.
212. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.
213. Франко І. Хуторна поезія П. А. Куліша // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1980. Т. 26. С. 161–179.
214. Харківська школа романтиків: у 3-х т. Харків, 1930.
215. Харківський університет XIX – початку XX століття у спогадах його професорів та вихованців / укл.: Б.П. Зайцев, В.Ю. Іващенко, В.І. Кадєєв, С.М. Куделко, Б.К. Мигаль, С.І. Посохов; вст. ст. В.І. Іващенко. Харків, 2011. Т. 2.
216. Хропко П. Українська драматургія першої половини XIX ст. Київ, 1972.
217. Чамата Н. Ритміка Т.Г.Шевченка. Київ, 1974.
218. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль, 1994.
219. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.
220. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Випуск 84. С. 173–183.
221. Шамрай А. Боровиковський як поет-романтик // Харківська школа романтиків. Харків, 1930. С. 84–126.
222. Шаблювський С., Деркач Б. І. П. Котляревський – корифей української літератури // Котляревський І.П. Повне зібрання творів. Київ: Наукова думка, 1969. С. 5–37.
223. Шевельов Ю. 1860 рік у творчості Шевченка // ЗНТШ. 1992. Т. ССXXIV.
224. Шевченківський словник: у 2 т. Київ, 1976–1977.
225. Шевченко Т. Повне зібрання творів: у 12 т. Київ, 2001–2003. Т. 1–6.
226. Шевчук В. «Енеїда» Івана Котляревського в системі літератури українського бароко. Розмисел. Львів: Сполом, 1998. 64 с.
227. Шерех Ю. Інший романтик, інший романтизм // Шерех Ю. Третя сторожа. Література. Мистецтво. Ідеології. Київ, 1993.
228. Янищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. Тернопіль, 2003.
229. Яценко М.Т. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література і системи літератур Європи і Америки (XIX – XX). Київ, 1997.
230. Яценко М.Т. Українська романтична поезія 20–30-х років XIX ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.

Інтернет-ресурси

Бібліотека української літератури. Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/>
 Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: <http://www.utoronto.ca/elul/>
 Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу:

	http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua
Тривалість курсу	Один семестр (3-ій)
Обсяг курсу	Лекційних годин – 16 год, практичних – 32 год
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ основні тенденції функціонування і розвитку літературного процесу першої половини ХІХ ст. в Україні; ➤ зміст творів, що входять до програми; ➤ провідні літературознавчі художньо-естетичні й ідеологічні концепти періоду та головні прикмети творчості авторів; ➤ ознаки традиційного і новаторського в літературному процесі періоду. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ працювати з першоджерелами; ➤ використовувати методологічні засади під час аналізу текстів; ➤ уміти аналізувати художні твори з огляду на їхню тематичну, жанрово-стильову, поетикальну специфіку; ➤ урахувати різні процеси всередині окремого жанру та в жанрових системах у прозі, поезії, драматургії; ➤ усвідомлювати поліваріантність (множинність) рецепцій художніх явищ; ➤ уміти самостійно аналітично й синтетично мислити; ➤ фахово й переконливо аргументувати власну думку, концепцію, спостереження.
Ключові слова	Історія української літератури, ХІХ століття, літературний процес, естетичні засади, літературознавчий аналіз, індивідуальний стиль, епоха, тематика, проблематика, напрям, течія, естетична система, класицизм, сентименталізм, романтизм, бурлеск, травестія, котляревщина, епігони, лірика, жанр, романс, балада, байка, ліро-епос, епопея, поема, драматургія, драма, водевіль, епос, художня проза, оповідання, повість, роман
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Теорія літератури. Історія української літератури ХІ – ХVІІІ ст. Історія України.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладання; групова (навчальна) дискусія; презентація. У процесі опитування доцільно застосовувати техніку створення проблемної ситуації та інтелектуального експерименту.
Необхідне обладнання	Ноутбук, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для	Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: максимально 50 балів за поточну успішність та максимально 50 балів за іспит.

кожного виду навчальної діяльності)	
Питання до іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «нова українська література». Відмінність нової української літератури від давньої. 2. Українська драматургія першої половини XIX ст. 3. Розвиток жанру байки в українській літературі перших десятиріч XIX ст. 4. Байки П. Гулака-Артемівського: традиції та новаторство. 5. П. Гулак-Артемівський – новатор у жанрі романтичної балади. 6. П. Білецький-Носенко-байкар. 7. Лірика Є. Гребінки. 8. Новаторство байок Є. Гребінки. 9. Тематико-проблемні домінанти прози Є. Гребінки. 10. Історична тема у творчості Є. Гребінки («Нежинський полковний Золотаренко», «Чайковський»). 11. Основні риси романтизму як художньої системи. Специфічні риси українського романтизму. 12. «Харківська школа романтиків», гурток І. Срезневського, його роль у розвитку українського романтизму. 13. Л. Боровиковський як поет-романтик. 14. А. Метлинський. Естетичний ідеал поета, засоби романтичного письма. 15. Поезія М. Костомарова. 16. Новаторство драматургії М. Костомарова. 17. «Книги буття українського народу» як визначна пам'ятка українського романтизму. 18. Художня проза М. Костомарова. 19. Поезія В. Забіли. 20. М. Петренко як поет-романтик. 21. Poetae minores українського романтизму (М. Маркевич, О. Шпигоцький, О. Афанасьєв-Чужбинський, О. Бодянський, О. Корсун, Ф. Морачевський). 22. Громадянські мотиви, романтичний характер культурно-просвітницької праці діячів «Руської трійці». 23. Альманах «Русалка Дністровая» як «прорив чуття людського серед загального затупіння та одичіння» (І. Франко). 24. М. Шашкевич як поет-романтик. 25. Творчість І. Вагилевича. 26. Творчість Я. Головацького. 27. Первістки художньої прози в західноукраїнській літературі. 28. Романтична поезія Західної України (М. Устиянович, А. Могильницький, І. Гушалеви́ч, О. Духнович). 29. Білінгвізм у творчій практиці першої пол. XIX ст. Феномен М. Гоголя і значення його творчості для української літератури. 30. Феномен «Кобзаря» 1840 року. 31. Тема ролі поета в житті народу в ранній поезії Т. Шевченка. 32. Новаторство Шевченкових балад. 33. Особливості жанру посвят і послань у ранній творчості Т. Шевченка. 34. Малі героїко-романтичні історичні поеми Т. Шевченка «Іван Підкова», «Тарасова ніч», «Гамалія». 35. Морально-етичні та патріотичні аспекти в поемі

«Катерина».

36. Композиційна майстерність поеми «Катерина»
37. Ідея слов'янського єднання в поемі «Гайдамаки».
38. Тріада «минуле – сучасне – майбутнє» в поемі «Гайдамаки».
39. «Гайдамаки» як «байронічна поема». Жанрово-композиційні особливості поеми.
40. Система образів-персонажів у поемі «Гайдамаки».
41. Філософський зміст поеми «Гайдамаки».
42. Лірика Т. Шевченка періоду «трьох літ».
43. «Заповіт» Т. Шевченка як твір світового звучання.
44. Поема Т. Шевченка «Сон»: жанрові, композиційні та стильові особливості.
45. Засоби сміху в поемі «Сон».
46. Проблематика поеми Т. Шевченка «Сон».
47. Тематичні джерела та історія написання поеми Т. Шевченка «Кавказ».
48. Ідейно-політичне спрямування поеми Т. Шевченка «Кавказ».
49. Поема Т. Шевченка «Кавказ» як «великий вибух чуття» (І. Франко).
50. Поема Т. Шевченка «Єретик»: ідея слов'янського єднання.
51. Послання «І мертвим, і живим...»: засоби поетичної мови.
52. Патріотичний зміст послання «І мертвим, і живим...» Т. Шевченка.
53. Поема «Великий льох» Т. Шевченка: алегоризм і символіка образів.
54. Жанрова специфіка твору Т. Шевченка «Великий льох».
55. Апофеоз материнського начала в поемі Т. Шевченка «Наймичка».
56. Цикл Т. Шевченка «В казематі»: тематичні координати, жанровий і мовно-поетикальний діапазон.
57. Основні проблеми лірики Т. Шевченка періоду заслання.
58. Поеми Т. Шевченка періоду заслання.
59. Автобіографічний код повісті «Художник».
60. Нижньоновгородський період у творчості Т. Шевченка.
61. Лірика Т. Шевченка останніх років життя.
62. Філософський зміст поеми Т. Шевченка «Марія».
63. Тарас Шевченко-драматург.
64. Проблематика Шевченкової прози.
65. Лірико-філософський «триптих» Т. Шевченка («Доля», «Муза», «Слава»).
66. «Журнал» як джерело до вивчення біографії й суспільно-політичних, філософських та естетичних поглядів Т. Шевченка.
67. П. Куліша як поет: творчі іпостасі, жанровий діапазон.
68. Поема П. Куліша «Україна» (1843): проблематика, жанрова природа, композиція, стиль.
69. Текст як поле для творчого змагання: «Великі проводи» versus «Гайдамаки».
70. Самобутність естетичної природи «Чорної ради» як першого національного історичного роману.
71. Мандрівка, образ дороги та їхній символізм у романі «Чорна рада».
72. Система персонажів у романі «Чорна рада».

	<p>73. Український вибір національного поступу: Виговський, Сомко чи Брюховецький? (за романом «Чорна рада» П. Куліша).</p> <p>74. Проблема взаємин лідера й народу. Образ московії в «Чорній раді»: істина та її викривлення.</p> <p>75. Інтимні перипетії («любовний чотирикутник») в романі «Чорна рада». Дволінійність сюжету.</p>
Опитування	Анкету з приводу оцінювання якості курсу буде надано після завершення його вивчення.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
МОДУЛЬ 1					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1					
СВІТОГЛЯДНІ Й ЕСТЕТИЧНІ ПРИКМЕТИ ТА ГОЛОВНІ ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ. ЕВОЛЮЦІЯ БАЙКИ. КОТЛЯРЕВЩИНА					
1 т. (тиж- день) 2 год.	Український літературний процес першої половини ХІХ ст.: естетичні параметри, напрями, репрезентанти. Розвій жанру байки. Бурлескно-трагедійна традиція: явище котляревщини	Лекція		Ознайомитися з теоретичними й історико-літературознавчими концепціями головних напрямів епохи, трактуванням їхньої естетичної природи; знати провідних представників української літературної традиції першої половини ХІХ ст. Освоїти матеріали про життєві і творчі долі головних представників української байкарської традиції першої половини ХІХ ст. Прочитати байки П. Гулака-Артемівського, Євгена Гребінки, Павла Білецького-Носенка та Левка Боровиковського і вміти аналізувати їхній зміст та естетичну природу.	1-2 т.
1 т. 2 год	Українська байка першої половини ХІХ ст. <i>Проблематика до обговорення:</i> 1. Роки становлення П. Гулака-Артемівського. Викладацька діяльність у Харківському університеті. Літературна діяльність письменника: переклади,	Практ.	<i>Тексти:</i> Гулак-Артемівський П.: «Пан та собака», «Солопій та Хівря або Горох при дорозі», інші байки («Дурень і Розумний», «Цікавий і Мовчун», «Лікар і Здоров'я»); «Справжня добрість (Писулька до Грицька Прокази)». Гребінка Є. «Медвежий суд» та інші байки (на вибір).	Освоїти матеріали про життєві і творчі долі головних представників української байкарської традиції першої половини ХІХ ст. Прочитати байки П. Гулака-Артемівського, Євгена Гребінки, Павла Білецького-Носенка та Левка Боровиковського і вміти аналізувати	Один тиждень

	<p>праця в журналі “Український вестник”. Новаторство байкаря у зв’язку з розвитком жанру в українській літературі. П. Гулак-Артемівський та І. Красицький. Жанрові різновиди байки в доробку письменника, специфіка змісту та художньої структури.</p> <p>2. Байкарська традиція в Україні і байки Є. Гребінки. Тематика байок, змалювання естетики народного життя (побут, звичаї). Жанрові та структурні особливості байок Є. Гребінки.</p> <p>3. Байкарська творчість Павла Білецького-Носенка: чуже і своє в сюжетах; колообіг тем і проблем; художні якості текстів; мова байок.</p> <p>4. Левко Боровиковський як поет-романтик і вчений. Поетичні особливості байки Л. Боровиковського; дидактизм, провідні мотиви його байок.</p>		<p>Боровиковський Л. Байки (на вибір).</p> <p>Білецький-Носенко П. Декілька байок (на вибір).</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>2. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ, 1983. С. 3–27.</p> <p>3. Деркач Б.А. Павло Білецький-Носенко. Життя і творчість. Київ, 1988.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна постать. Київ, 2000.</p> <p>6. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>7. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. С. 11–126.</p> <p>8. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>9. Українська байка. Київ, 1983.</p>	<p>їхній зміст та естетичну природу.</p>	
--	--	--	---	--	--

			<p>10. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008</p> <p>11. Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
2 т. 2 год	<p>Котляревщина: графоманія чи вияв преромантизму?</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. “Енеїда” і “Пісня на Новий 1805-й год...” як зразки жанрів і норми стилю української поезії 1810-1830-х років.</p> <p>2. «Котляревщина» як історико-літературний факт і його значення для становлення романтизму в українській літературі.</p> <p>2.1. Розробка змісту, модифікації фабульної, сюжетної основи, система образів у поемі П. Білецького-Носенка “Горпинида, чи вхопленая Прозерпина” (1818).</p> <p>2.2. Поема С. Александрова “Вовкулака” (1848) та її наповнення</p>	Практ.	<p><i>Тексти:</i></p> <p>1. Гулак-Артемівський П. Справжня добрість. Писулька до Грицька Прокази.</p> <p>2. Інші тексти – див.: Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини XIX ст. Київ, 1986.</p> <p>Рекомендована література</p> <p>1. Архієпископ Ігор (Ісиченко). Лекція 3. Бурлескно-травестійна поезія. Феномен «котляревщини» // https://www.bishop.kharkov.ua/kurs-i-lekcij/istoria-ukraienskoie-literaturi-per-pol-hih-st/lekcija-03-burleskno-travestijna-poezia</p> <p>2. Бовсунівська Т. Українська бурлескно-травестійна література початку XIX століття в аспекті</p>	Ознайомитися з біографічними відомостями та творчістю епігонів І. Котляревського, які увійшли в історію української літератури під окресленням «котляревщина» (прочитати тексти відповідно до запропонованої проблематики до обговорення на практичному занятті). Орієнтуватися у змісті та вміти аналізувати особливості текстів, які зараховують до котляревщини.	Один тиждень

	<p>етнографічним матеріалом.</p> <p>2.3. “Вечорниці” П. Кореницького (1830-1840 рр.) як зразок розважального гумору.</p> <p>2.4. Поема Я. Кухаренка “Харко, запорозький кошовий” (початок 1840-х років), історичне наповнення твору.</p> <p>2.5. Переспів старогрецької пародії “Батрахоміомахія” в поемі К. Думитрашка “Жабомишодраківка” (1859).</p> <p>2.6. Відступ від бурлескних засобів у творах П. Писаревського (“Стецько”) та М. Макаровського (“Наталя”, “Гарасько”).</p> <p>3. Наслідування “Пісні на Новий 1805-й год...” І. Котляревського: “Ода – малоросійський крестьянин” К. Пузини: антикріпосницьке спрямування, вимога рівності народу і панів перед законом, апелювання до Бога, вимога гуманного ставлення до селян; відчутне зменшення бурлеску в мові твору.</p>		<p>функціонування комічного. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2006.</p> <p>3. Бурлеск і травестія в українській поезії першої половини XIX ст. Київ, 1959.</p> <p>4. Грабович Г. Семантика котляревщини // Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. Київ, 2003.</p> <p>5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>6. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>7. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969.</p> <p>8. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. С. 11 – 126.</p> <p>9. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. /автор-укладач Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>10. Літературознавчий словник-довідник / за заг. ред. Ю. Коваліва, Р. Гром’яка, В. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007.</p> <p>11. Мороз М.О. Іван Котляревський. Семінарій. Київ, 1969.</p> <p>12. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського: замовчувані інтерпретації, дискусійні проблеми, спроба нового</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>прочитання (з погляду літературних напрямів і течій). Львів: ОЛІР, 1994.</p> <p>13. Сверстюк Є. Іван Котляревський сміється // Слово і час. 1994. № 9.</p> <p>14. Стеблін-Камінський С.П. Спогади//Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях. Київ, 1969. С. 86–111.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>16. Шабліовський Є., Деркач Б. І. П. Котляревський – корифей української літератури // Котляревський І.П. Повне зібрання творів. Київ: Наукова думка, 1969. С. 5–37.</p>	
--	--	--	---	--

МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 УКРАЇНСЬКИЙ РОМАНТИЗМ РОМАНТИЧНА ЛІРИКА, ДРАМАТУРГІЯ ТА ПРОЗА В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.

3 т. 2 год.	<p>Романтизм як естетична система. Особливості українського романтизму, «школи», головні представники.</p> <p>«Еміграція» українських талантів в інші літературні традиції. Українські школи в польській і російській літературних традиціях. Микола Гоголь як скомплікований культуроло-</p>	Лекція		<p>Знати і вміти аргументовано пояснювати провідні риси романтичного типу творчості.</p> <p>Прочитати твори поетів-представників українського романтизму, вміти аналізувати їхні тексти крізь призму засад романтизму.</p> <p>Ознайомитися з матеріалами про</p>	3-4 т.
----------------	---	--------	--	--	--------

	гічний феномен. Українська романтична поезія 20-40-х років XIX ст.: теми, проблеми, жанровий репертуар.			М. Гоголя, прочитати рекомендовані зразки його художньої прози, уміти аналізувати їхній зміст, поетикальні особливості.	
3 т. 2 год	Українська романтична лірика 20-40-х років XIX ст. <i>Проблематика до обговорення:</i> 1. Українська романтична балада: ✓ П. Гулак-Артемівський як передромантик. Зв'язок балади "Твардовський" з усною народною творчістю. Художні особливості балади "Рибалка", зв'язок із західноєвропейською літературною традицією; ✓ баладна творчість Л. Боровиковського: "Маруся" як синтез запозиченого сюжету й українських фольклорно-етнографічних джерел; художні особливості балад "Чарівниця" та "Вивідка". Відчужена романтична особистість у ліриці ("Журба", "Козак", "Рибалка", "Палій", "Волох"); ✓ балади М. Костомарова (Ієремії Галки): художнє осмислення минулого ("Могила", "Згадка", "Співець Митуса"); народна мораль засобами поетичного антропоморфізму (балади "Брат з сестрою", "Явір, тополя, береза", "Ластівка"). 2. А. Метлинський (А. Могила) як	Практ.	Рекомендована література 1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 2. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003. 3. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 4. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. 5. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М.Г. Жулинського. 6. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983. 7. Крижанівський С. Михайло Петренко: вчора, сьогодні, завтра // Слово і час. 1993. № 11. 8. Крижанівський С.А., Ротач П.П. Визначний представник	Знати і вміти аргументовано пояснювати провідні риси романтичного типу творчості. Прочитати твори поетів-представників українського романтизму, уміти аналізувати їхні тексти крізь призму засад романтизму.	Один тиждень

<p>типовий поет-романтик (збірка "Думки і пісні та ще дещо"). Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник ("Козак та буря", "Козача смерть", "Смерть бандуриста", "Підземна церква"). Особливості індивідуального стилю – контраст, образ-символ, трагізм ситуації ("Степ", "Чарка", "Спис", "Гетьман"). Значення творчості А. Метлинського для українського романтизму.</p> <p>3. Українські романтики-романсисти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ романи Є. Гребінки (1812–1848) українською та російською мовами ("Черные очи", "Човен", "Українська мелодія"); ✓ Віктор Забіла (1808–1869) як типовий поет-романтик, співець людського почуття (збірка "Співи крізь сльози"): естетизація стану закоханості, любовного почуття у віршах ("Пісня", "Пугач", "Повіяли вітри буйні"); Жанр романсу у творчості В. Забіли ("Соловей", "Гуде вітер вельми в полі"); ✓ Михайло Петренко (1817–1862): культ почуття, душевного переживання в поезіях "Тебе не стане в сих місцях", "Туди мої очі, туди моя думка"; вияв характерного для романтичної традиції космічного світосприйняття у творчості (цикл "Небо" – "Дивлюся на 		<p>українського романтизму // Боровиковський Л. Повне зібрання творів. Київ, 1967.</p> <p>9. Нудьга Г. Два поети-романтики // Забіла В., Петренко М. Поезії. Київ, 1960.</p> <p>10. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>11. Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>12. Франко І. До біографії та характеристики В. Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>13. Франко І. Олександр Степанович Афанасьєв-Чужбинський // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1983. Т. 39.</p> <p>14. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 37.</p> <p>15. Франко І. Дещо про "Марусю" Л. Боровиковського та її основу // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1982. Т. 33.</p> <p>16. Шамрай А. Боровиковський як поет-романтик // Харківська школа романтиків. Харків, 1930. С. 84–126.</p> <p>17. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>18. Яценко М.Т. Українська романтична поезія 20–30-х років XIX ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p>		
---	--	--	--	--

	<p>небо", "По небу блакитнім очима блукаю"), своєрідність трансформації народнопоетичної образності;</p> <p>Олександр Афанасьєв-Чужбинський (1816–1875) як представник романтичної пісенної лірики ("Скажи мені правду, мій добрий козаче").</p>		<p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
4 т. 2 год	<p>Світоглядний і творчий феномен М. Гоголя.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Українські школи в польській і російській літературних традиціях: постаті, тексти, особливості трактування української теми.</p> <p>2. Проблема двомовності в українському романтизмі і феномен М. Гоголя (1809–1852).</p> <p>3. Погляд на Гоголя як на зрадника в українській літературі (І. Нечуй-Левицький, Є. Маланюк). Гоголь – український письменник, що писав російською мовою? Причини звернення Гоголя до російської мови; прояви українськості Гоголя в епістолярії, наукових працях із фольклористики та історіографії. Послання Т. Шевченка «Гоголю»: проблема вибору.</p> <p>4. Українська тема у збірці "Вечори</p>	Практ.	<p><i>Тексти:</i></p> <p>«Ніч перед Різдом», «Страшна помста», «Вій».</p> <p>Рекомендована література</p> <p>1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до "Основи") // Білецький О. Зібрання праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>3. Євшан М. Дві душі у Гоголя // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. Київ, 1998. С. 123–125.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літерату-рознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь,</p>	<p>Ознайомитися з літературно-критичними матеріалами про складний феномен Гоголя (І. Нечуй-Левицький, Є. Маланюк, Ю. Луцький, Ю. Барабаш, Р. Чопик), випрацювати власне його розуміння.</p> <p>Прочитати тексти М. Гоголя зі збірки «Вечори на хуторі біля Диканьки» (на власний вибір), вміти аналізувати їх під кутом специфіки відтворення українського етно-світу.</p>	Один тиждень

	<p>на хуторі біля Диканьки": «Ніч перед Різдом», «Страшна помста», «Вій»: вибір мови та її характерність; особливості відтворення української дійсності: тематика, система персонажів, естетичні засоби; етнографізм і фольклоризм наративу; ознаки літературної готики.</p>		<p>2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком. Київ, 1998.</p> <p>8. Луцький Ю. О. Страдництво Миколи Гоголя, званого також як Ніколай Гоголь / пер. з англ. Київ: Знання України, 2002. 114 с. (Серія «Гоголезнавчі студії»; вип. 11).</p> <p>9. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь // Маланюк Є. Книга спостережень. Статті про літературу. Київ, 1997.</p> <p>10. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20 – 60-х років XIX ст. Київ, 1988.</p> <p>11. Сверстюк Є. Гоголь і українська ніч. Есеї. Київ, 2013.</p> <p>12. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>13. Чопик Р. Гоголь – Гоголь – і чорт // Слово і Час. 2008. № 10. С. 61–67.</p> <p>14. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Випуск 84. С. 173–183.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
5 т. 2 год	Українська романтична проза перших десятиліть XIX ст. Творчість Є. Гребінки та М. Костомарова. «Закон Божий. Книги буття українського народу» як продукт романтичного світосприйняття.	Лекція		Прочитати зразки історичної белетристики Є. Гребінки («Нежинский полковник Золотаренко», «Чайковський») та один-два твори із реалістичною проблематикою, уміти аналізувати їхній зміст та естетичну природу.	5-6 т.
5 т. 2 год	<p>Художня проза Є. Гребінки.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Історична тематика в белетристиці Є. Гребінки: ✓ повість “Нежинский полковник Золотаренко”: а) система персонажів: національна прикметність поведінки, пристрасність, станові непорозуміння, фатальність рішень і вчинків; б) завуальована історіософія; в) трагізм сюжету; прийом таємниці та інші засоби розбудови сюжету. ✓ Роман «Чайковський»: назва як естетичний ключ до тексту; історична інформативність наративу; ідеалізація персонажів; художні засоби осмислення української минувшини: суб’єктивний та об’єктивний виміри.</p> <p>2. Риси “натуральної школи” у творах Є. Гребінки («Кулик», «Записки студента»): проблематика, оповідна структура, засоби змалювання реальності, мова.</p>	Практ.	<p><i>Тексти:</i></p> <p>«Нежинский полковник Золотаренко», «Чайковский», «Кулик», «Записки студента».</p> <p>Рекомендована література</p> <p>1. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до “Основи”) // Білецький О. Зібр. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2. 2. Гребінка Є. Твори: в 3-х т. Київ, 1980–1981. 3. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 4. Задорожна Л. Євген Гребінка: літературна постать. Київ, 2000. 5. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. 6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад.</p>	Прочитати зразки історичної белетристики Є. Гребінки («Нежинский полковник Золотаренко», «Чайковський») та один-два твори із реалістичною проблематикою, уміти аналізувати їхній зміст та естетичну природу.	Один тиждень

			<p>М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20 – 60-х років XIX ст. Київ, 1988.</p> <p>8. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>9. Чопик Р. Між Франком і Сквородою: кордоцентричні засади пізнання дошевченківського періоду нового українського письменства // Українське літературознавство. 2019. Випуск 84. С. 173–183.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
6 т. 2 год	<p>Художня проза М. Костомарова. «Закон Божий. Книги буття українського народу».</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Фольклоризм і етнографізм ранньої прози М. Костомарова («Казка про дівчину-семилітку», «Торба», «Лови»): коло тем, проблематика; улюблені стильові засоби та прийоми поезики.</p> <p>2. Історико-романтична</p>	Практ.	<p><i>Тексти:</i></p> <p>«Казка про дівчину-семилітку», «Торба», «Лови»; «Сорок лет», «Черниговка», «Закон Божий. Книги буття українського народу».</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до «Основи») // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>2. Бондар М. Нова українська</p>	<p>Перечитати оповідання (зазначені в питаннях), повісті «Сорок лет», «Черниговка» М. Костомарова, уміти їх аналізувати. Прочитати й уміти аналізувати головні тези «Книг буття українського народу».</p> <p>Ознайомитися з літературознавчими студіями про творчість письменника і вченого.</p>	Один тиждень

	<p>белетристика російською мовою («Сорок лет», «Черниговка»): особливості романтичного трактування минувшини; історико-документальна основа та жанрово-стильова специфіка.</p> <p>3. «Закон Божий. Книги буття українського народу» як програма діяльності Кирило-Мефодіївського братства і визначна пам'ятка українського романтизму; генеза; авторство; викладова форма, стильова тональність; україноцентризм, націєтворчий фермент і романтична футурологія (провісництво).</p>	<p>література. Київ, 2003.</p> <p>3. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>4. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>5. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>6. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.</p> <p>7. Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. 1-2.</p> <p>8. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. 1.</p> <p>9. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
7 т.	Українська драматургія першої	Лекція	Прочитати драматичні твори	7 т.

2 год.	половини XIX ст.: імена, проблемно-тематичні горизонти, жанрово-стильові особливості. Романтична драма (М. Костомаров, Т. Шевченко, П. Куліш).			М. Костомарова і Т. Шевченка. Ознайомитися зі студіями про українську романтичну драму першої половини XIX ст. Уміти осмислювати прочитані тексти за проблемно-тематичними аспектами, з огляду на жанрову специфіку та в контексті літературної доби – як продукти романтичного світосприйняття.	
7 т. 2 год	<p>Драматургія М. Костомарова. Т. Шевченко-драматург.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Історико-романтичні драми М. Костомарова ("Сава Чалий", "Переяславська ніч", "Кремуцій Корд") як першозразки української романтичної драматургії.</p> <p>2. Драматична поема "Сава Чалий". Своєрідність змалювання національно-визвольної війни українського народу проти експансії Польщі. Особливості авторського трактування народної пісні як джерела драматичного твору. У чому трагізм образу Сави Чалого у трагедії М. Костомарова? Романтичний спосіб художнього втілення історичної теми, героя й конфлікту.</p> <p>3. Трагедія "Переяславська ніч". Ідея християнського всепрощення і суспільної гармонії в українському суспільстві. Новаторство образу Марини в українській літературі:</p>	Практ.	<p><i>Тексти:</i> «Сава Чалий», «Переяславська ніч» М. Костомарова, «Назар Стодоля» Т. Шевченка</p> <p>Рекомендована література</p> <p>1. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>2. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>3. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>4. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>5. Івашків В.М. Українська романтична драма 30–80-х років XIX ст. Київ, 1990.</p>	Прочитати драматичні твори М. Костомарова і Т. Шевченка. Ознайомитися зі студіями про українську романтичну драму першої половини XIX ст. Уміти осмислювати прочитані тексти за проблемно-тематичними аспектами, з огляду на жанрову специфіку та в контексті літературної доби – як продукти романтичного світосприйняття.	Один тиждень

	<p>вагання між почуттям і патріотичним обов'язком. Своєрідність поезики «Переяславської ночі», її зв'язки з грецькою трагедією, драмами Шекспіра й Шіллера.</p> <p>4. Драматургійні елементи в поезії Шевченка. Історична драма «Назар Стодоля»: романтичний характер конфлікту; пластичність у змалюванні характерів; специфіка поетичної структури; зв'язок із драматургією І. Котляревського та М. Костомарова.</p>		<p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>7. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму: проблема національного й інтернаціонального. Львів, 1983.</p> <p>8. Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. 1–2.</p> <p>9. Крижанівський С. Амвросій Метлинський та Ієремія Галка // Могила (Метлинський) А., Галка Ієремія (Костомаров М.). Поезії. Київ, 1972.</p> <p>10. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: у 2-х т. Київ, 1990. Т. 1.</p> <p>11. Українські поети-романтики. Поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>12. Українські поети-романтики 20-40-х років XIX ст. Київ: Дніпро, 1968.</p> <p>13. Хропко П. Українська драматургія першої половини XIX ст. – К., 1972.</p> <p>14. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>15. Яценко М. Минуле проростає в сучасність. Романтична драматургія М. Костомарова // Слово і час. 1992. № 5.</p> <p>Інтернет-ресурси Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/ Електронна бібліотека</p>	
--	--	--	--	--

			української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/ Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys Ізборник. Режим доступу: http://litopys		
9 т. 2 год.	Національне відродження в Західній Україні. «Руська Трійця» та її оточення. Романтичні віяння у поезії та прозі на західноукраїнських теренах.	Лекція		Ознайомитися з матеріалами про життєві і творчі долі представників «Руської Трійці», а також прочитати зразки їхньої поетичної спадщини. Перечитати ключові тексти й уміти аналізувати структуру та зміст альманаху «Русалка Дністровая». Прочитати першозразки україномовної романтичної художньої прози на західноукраїнських теренах – «Олену» М. Шашкевича, «Месть верховинця» М. Устияновича; уміти аналізувати проблематику, естетичні особливості текстів.	8-9 т.
8 т. 2 год	«Руська Трійця»: діяльність і творча спадщина. Альманах «Русалка Дністровая». <i>Проблематика до обговорення:</i> 1. Громадсько-культурне угруповання "Руська трійця" та її діяльність. Рукописні збірники "Син Русі" (1833), "Зоря" (1834) як предтечі альманаху "Русалка Дністровая". 2. Альманах "Русалка Дністровая"	Практ.	<i>Тексти:</i> Поезія та ліро-епос М. Шашкевича, І. Вагилевича, Я. Головацького, «Русалка Дністровая» Рекомендована література 1. Білецький О. "Русалка Дністровая" // Білецький О. Збір. праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2. 2. Бондар Л., Крохмальний Р.	Ознайомитися з матеріалами про життєві і творчі долі представників «Руської Трійці», а також прочитати зразки їхньої поетичної спадщини. Перечитати ключові тексти й уміти аналізувати структуру та зміст альманаху «Русалка Дністровая».	Один тиждень

<p>(1837) як "порив чуття людського серед загального затупіння та здичіння" (І. Франко) – змістове наповнення, структура, провідна ідея та місія: 1) особиста участь кожного учасника «Руської Трійці» в «Русалці Дністровій»; 2) структурні особливості альманаху: розділи та їхнє наповнення; 3) українська усна словесність у «Русалці Дністровій»; 4) романтичний колорит оригінальної творчості укладачів збірника; 5) обсяг і композиція розділу «Складання» в порівнянні з іншими розділами; особливості творчої манери кожного автора; жанрова специфіка текстів; 6) вагомість перекладного розділу альманаху; 7) зразки публіцистичного й наукового стилю в «Русалці Дністровій» та їхнє етапне значення для розвитку української літературної мови; 8) «Русалка Дністровая» як маніфест національного відродження в Галичині; всеукраїнський резонанс; слов'янські горизонти культурної та політичної орієнтації «Руської трійці»; 9) чому І. Франко вважав «Русалку Дністровую» «явищем наскрізь революційним»?</p> <p>3. Головні прикмети романтизації поезії М. Шашкевича (1811–1843): громадянська лірика ("Слово до читателів руського язика", "Руська мати нас родила", "Другові", "Побратимові",</p>		<p>Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>3. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. Київ, 1987.</p> <p>4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>5. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>6. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. С. 11 – 126.</p> <p>7. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>8. Максимович М. О стихотворениях червонорусских // «Русалка Дністрова»: документи і матеріали. Київ, 1989. С. 193–196.</p> <p>9. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>10. Петраш О. «Руська трійця»: М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький та їхні літературні послідовники. Київ, 1986.</p> <p>11. Письменники Західної України 30-50-х років XIX ст.</p>		
---	--	---	--	--

	<p>"Відкинь той камінь, що ти серце тисне"); епічно-історична поезія ("О Наливайку", "Хмельницького обступленіє Львова", "Болеслав Кривоустий під Галичем"); пейзажна та інтимна лірика ("Туга", "Веснівка", "Думка", "До милої", "Місяченько круглоколий", "Розпука", "Над Бугом", "Сумрак вечірній"); особливості ліричної мови.</p> <p>4. Легендарно-історична поема "Мадей" та балада "Жулин і Калина" Івана Вагилевича (1811–1866) як романтичні твори: тематика, сюжетно-композиційні та стильові особливості.</p> <p>Поетичний доробок Якова Головацького (1817–1888): імітація фольклорної балади у вірші "Два віночки"; патріотичні мотиви лірики ("Туга за родиною", "Руський з руським повстрічався", "Братові з-за Дунаю").</p>		<p>Київ, 1965.</p> <p>12. Русалка Дністрова (фотокопія з видання 1837 р.). Київ, 1972.</p> <p>13. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. Київ, 1989.</p> <p>10. Українські поети-романтики: поетичні твори. Київ, 1987.</p> <p>14. Франко І. М. Шашкевич і галицько-руська література // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>16. Шалата М. Перші будителі народного руху в Галичині // Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
9 т. 2 год	<p>Первістки західноукраїнської романтичної прози.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Оповідання «Олена»: новаторство</p>	Практ.	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Білецький О. "Русалка Дністровая" // Білецький О. Зібрання праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p>	Прочитати першозразки українськомовної романтичної художньої прози на західноукраїнських теренах – «Олену» М. Шашкевича, «Мість верховинця» М. Устияновича;	Один тиждень

	<p>М. Шашкевича в опрацюванні теми опиришківства; жанрова та композиційна природа твору; особливості наративу та змалювання людських образів; риси романтичної естетики. Чи правильно вважати цей твір першою новелою в українській літературній традиції?</p> <p>2. Микола Устиянович як один із представників галицького українського відродження, письменник і культурно-громадський діяч (оточення «Руської Трійці»), його прозовий доробок («Старий Єфрем», «Страсний четвер», «Месьть верховинця»).</p> <p>3. Повість «Месьть верховинця» Микола Устияновича: романтичний пафос інтриги; логіка психологічного опрацювання людських образів – горян-бойків (природна шляхетність, простота й ускладненість натур), характер репрезентації побуту та звичаєвості; особливості сюжету й композиції (новелістичність наративу; ефект прийому несподіваного фіналу; поетика пейзажних малюнків); мовна палітра повістяра.</p>		<p>2. Білецький О. Українська проза першої половини XIX ст. (від Квітки до «Основи») // Білецький О. Зібрання праць: у 5 т. Київ, 1965. Т. 2.</p> <p>3. Бондар М. Нова українська література. Київ, 2003.</p> <p>4. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. Київ, 1987.</p> <p>5. Гулевич Л. Микола Устиянович. Життя і творчість: [монографія]. Дрогобич: ДДПУ ім. І. Франка, 2011 (розділ «Художньо-естетичні парадигми та стильові особливості прози Миколи Устияновича»).</p> <p>6. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX – початку XX ст. Львів, 1999.</p> <p>7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>8. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>9. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського. С. 11 – 126.</p> <p>10. Історія української літератури: у 2 т. Київ: Наукова думка, 1987. Т. 1 / відп. ред. М. Т. Яценко.</p> <p>11. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>12. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20–60-х років</p>	<p>уміти аналізувати проблематику, естетичні особливості текстів.</p>	
--	---	--	---	---	--

			<p>XIX ст. Київ, 1988.</p> <p>13.Петраш О. “Руська трійця”: М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький та їхні літературні послідовники. Київ, 1986.</p> <p>14.Письменники Західної України 30–50-х років XIX ст. Київ, 1965.</p> <p>15.Франко І. М. Шашкевич і галицько-руська література // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1981. Т. 29.</p> <p>16.Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>17.Шалата М. Перші будителі народного руху в Галичині // Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори. Київ, 1982.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>	
--	--	--	--	--

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3
ТАРАС ШЕВЧЕНКО (1814 – 1861): ЖИТТЄВА І ТВОРЧА ДОЛЯ
УНІВЕРСАЛІЗМ ТВОРЧОСТІ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША (1819 – 1897)

10 т. 2 год	Тарас Шевченко: життя і творчість раннього періоду (1837-1843) та	Лекція		Добре орієнтуватися в перипетіях життєвої долі та творчих	10-12 т.
----------------	---	--------	--	---	----------

	періоду "трьох літ" (1843 – 1847).			іпостасях Т. Шевченка як геніального митця – письменника й художника – світового масштабу. Прочитати й уміти аналізувати тексти першого періоду творчості Т. Шевченка.	
10 т. 2 год	<p>Життя і творчі пошуки Т. Шевченка в ранній період (1837 – 1843).</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Життя Т. Шевченка до викупу з кріпацтва. Оточення, ситуація. Викуп з кріпацтва. Багатогранність діяльності Шевченка: поет, прозаїк, драматург, художник. Періодизація творчості.</p> <p>2. "Кобзар" 1840 року: тексти, особливості структури, резонанс у суспільстві.</p> <p>3. Лірика раннього періоду: ✓ тема ролі поета, в житті народу ("Думи мої", "Перебендя", "На вічну пам'ять Котляревському", "До Основ'яненка"). ✓ мотиви туги і смутку в ранніх ліричних поезіях («думках») – "Тече вода в синє море", "Тяжко-важко в світі жити"). ✓ вірші-послання – роздуми на історичні теми ("До Основ'яненка", "Н. Маркевичу").</p> <p>4. Балади Т. Шевченка: новаторство й особливості ранніх балад і періоду «трьох літ» ("Причинна", "Тополя", "Утоплена" та "Лілея", "Русалка");</p>	Практ.	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.</p> <p>5. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.</p> <p>7. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>8. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p>	<p>Добре орієнтуватися в перипетіях життєвої долі та творчих іпостасях Т. Шевченка як геніального митця – письменника й художника – світового масштабу. Прочитати й уміти аналізувати тексти першого періоду творчості Т. Шевченка.</p>	Один тиждень

	<p>фольклоризм, романтичність, фатальний трагізм.</p> <p>5. Малі героїко-романтичні історичні поеми: романтичний погляд на козацтво ("Іван Підкова", "Тарасова ніч", "Гамалія").</p> <p>6. Соціально-побутова поема "Катерина": гуманізм, національно-соціальні узагальнення, трагізм сюжету. Образ покритки у поемі «Катерина» Т. Шевченка та повісті «Сердешна Оксана» Г. Квітки-Основ'яненка: порівняльні ракурси перегуків і відмінностей у трактуванні теми.</p>		<p>9. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>10. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>11. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.</p> <p>12. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>13. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>14. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
<p>11 т. 2 год</p>	<p>Художній світ поеми Т. Шевченка «Гайдамаки».</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія видання поеми. 2. Філософські параметри змісту (на основі аналізу вступу до поеми). 	<p>Практ.</p>	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме..": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001. 2. Барабаш Ю.Я. Тарас Шевченко: Імператив України: Історіо- й націософська парадигми. Київ, 2004. 	<p>Прочитати поему, уміти аналізувати історію видання та змістові й поетикальні особливості твору.</p>	<p>Один тиждень</p>

	<p>3. Жанрові та композиційні особливості поеми. Чому М. Зеров назвав твір «байронічною поемою»? Що дало йому на те підстави?</p> <p>4. Особливості розгалуженої структури сюжету. Фактологічна правдоподібність і авторський домисел. Експериментування з композицією.</p> <p>5. «Гайдамаки» – найбільший поетичний твір Т. Шевченка: чи є підстави називати поему романом у віршах?</p> <p>6. Система образів-персонажів, особливості конфлікту та його вирішення.</p> <p>7. Змістове навантаження тріади «минуле – сучасне – майбутнє» в поемі.</p> <p>8. Народи-сусіди – українці та поляки: ідея слов'янського єднання всупереч національному розбратові (на основі передмови).</p>		<p>3. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>4. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>5. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>6. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.</p> <p>7. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>8. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>9. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>10. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>11. Івакін Ю. Коментар до «Кобзаря» Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.</p> <p>12. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>13. Історія української</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>14. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
12 т. 2 год	<p>Період «трьох літ» (1843–1847) у житті і творчості Т. Шевченка.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Навчання в Академії мистецтв. Перша і друга подорожі в Україну (1843, 1845).</p> <p>2. Лірика 1843–1847 рр.:</p> <p>✓ враження від подорожі – основа світоглядного "прозрівання" поета (вірш "Три літа");</p> <p>✓ болючі роздуми про народ у неволі, про підневільний статус України ("Розрита могила", "Чигрине, Чигрине", "Чого мені важко");</p> <p>✓ вірші-присвяти "Гоголю", "Заворожи мені, волхве";</p>	Практ.	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Бондар Л. Універсум «Причинної» // Слово і час. 2005. № 3.</p>	Прочитати твори періоду «трьох літ», уміти аналізувати їхній зміст, жанрові особливості та інші якості естетичної природи (відповідно до переліку питань до практичної).	Один тиждень

	<p>✓ вірші-медитації над ідеєю громадянської відповідальності особистості перед народом і Вітчизною («Минають дні...», «Чого мені тяжко», «Не завидуй багатому», «Не женися на багатій»);</p> <p>✓ образ сім'ї вольної нової в «Заповіті»;</p> <p>✓ синтез національного й релігійного в «Давидових псалмах».</p> <p>3. «Період соціальних поем» (І. Франко) – 1843–1845 рр.:</p> <p>✓ поема "Сон": особливості композиції, жанрові ознаки ("комедія"), прийом "сну", поєднання фантастичного й реального;</p> <p>✓ поема "Кавказ" як "великий вибух чуття" (І. Франко): проблема жанрового окреслення; образ Прометея – символ непереможності народу;</p> <p>✓ поема "Єретик": ідея єднання слов'янських народів; уславлення національно-визвольної боротьби чеського народу; патетична героїка й сатира;</p> <p>✓ поема-послання "І мертвим, і живим...": заклик служити своєму народові; засудження світоглядної легковажності та байдужості; афористичність. Жанр послання в українській літературі й у Т. Шевченка;</p> <p>✓ складний світ поеми "Великий</p>		<p>5. Бондар Л. Шевченків "Кобзар" 1840 р.: додання стереотипів // Українська філологія: школи, постаті, проблеми. Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри української словесності у Львівському університеті. Львів, 1999. Ч. I. С. 241–247.</p> <p>6. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>7. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.</p> <p>8. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>9. Єнджеевич Є. Українські ночі, або Родовід генія. Львів: Атлас, 1997.</p> <p>10. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>11. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>12. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>13. Івакін Ю. Коментар до "Кобзаря" Шевченка. Поезії до заслання. Київ, 1964.</p> <p>14. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>льох": жанрове окреслення як "містерії", алегоричність і символіка образів; образ "великого льоху" – символ героїчної минувшини українського народу; ✓ звеличення моральної чистоти жінки та глибини материнської любові в поемі "Наймичка".</p>	<p>15. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>16. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>17. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>18. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963.</p> <p>19. Коцюбинська М. Х. Етюди про поезику Шевченка. Літературно-критичний нарис. Київ, 1990.</p> <p>20. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006.</p> <p>21. Спогади про Тараса Шевченка. Київ, 1982.</p> <p>22. Филипович П. Поет огненного слова // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1991. С. 32–43.</p> <p>23. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p> <p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
13 т.	Тарас Шевченко: життя і творчість	Лекція	Знати історію життєвих випро-	13-14 т.

2 год	періоду заслання (1847 – 1857) та останніх років життя (1857 – 1861).			бувань Т. Шевченка з 1847 року до смерті та про його поступове усвідомлення себе творцем неординарних культурних і естетичних цінностей.	
13 т. 2 год	<p>Творчість Т. Шевченка періоду заслання. Змістові й естетичні особливості Шевченкової прози.</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. Цикл "В казематі ": тематичний спектр, жанрове і мовно-поетичне багатство; патріотичні, ліричні, народнопісенні "позатюремні" мотиви.</p> <p>2. «Невольничя» лірика Т. Шевченка: поезія нескореності ("О думи мої..."); мотиви суму за батьківщиною, моменти розпачу й оптимізму ("Лічу в неволі дні і ночі"); вірші-спогади, «внутрішні монологи» ("Мені тринадцятий минало", "Не гріє сонце на чужині", "І золотої, й дорогої...", "Хіба, самому написать..."); патріотичні мотиви в ліриці, нове бачення України ("А.О.Козачковському", "Гори мої високії", "І виріс я на чужині", "Якби ви знали, паничі"); мотиви любові до всіх пригноблених народів ("Ще як були ми козаками", "У бога за дверми лежала сокира"); народнопоетичні обертони невольничої лірики ("Та не дай, Господи, нікому", "Якби мені</p>	Практ.	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Боронь О. Повісті Тараса Шевченка і західноєвропейські літератури. Рецепція та інтертекстуальні зв'язки / вид. друге. Київ: Критика, 2015.</p> <p>4. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>5. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.</p> <p>6. Гром'як Р. Повість «Художник» як вияв естетичних поглядів Т. Шевченка // Гром'як Р. Давне і сучасне. Вибрані статті з літературознавства. Тернопіль: Лілея, 1997. С. 91–100.</p> <p>7. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>8. Єнджеевич Є. Українські ночі, або Родовід генія. Львів: Атлас, 1997.</p> <p>9. Єфремов С. Історія</p>	<p>Знати історію життєвих випробувань Т. Шевченка в 1847-1857 рр. Прочитати поетичні твори Т. Шевченка періоду заслання, повість «Художник» (відповідно до рекомендованої проблематики).</p> <p>Мати уявлення про проблемно-тематичні й естетичні параметри художньої прози й поезії Т. Шевченка третього періоду творчості, уміти їх аналізувати.</p>	Один тиждень

	<p>черевики", "І багата я").</p> <p>3. Поеми періоду заслання ("Княжна", "Царі", "Варнак", "Марина").</p> <p>4. Історія написання й літературна доля повістей Т. Шевченка, їхня доміантна проблематика: доля кріпака-інтелігента ("Художник", "Музикант"); доля жінки-покритки ("Наймичка", "Капітанша"); показ моральної деградації панства ("Княгиня", "Несчастный"); повість у формі «роману виховання» («Близнецы», «Варнак», «Несчастный», «Прогулка с удовольствием и не без морали»). Автобіографічний код повісті «Художник».</p>		<p>українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>10. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>11. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>12. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>13. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>14. Кирило-Мефодіївське товариство: в 3-х т. Київ, 1990.</p> <p>15. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>16. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963.</p> <p>17. Коцюбинська М. Х. Етюди про поезику Шевченка. Літературно-критичний нарис. Київ, 1990.</p> <p>18. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006.</p> <p>19. Спогади про Тараса Шевченка. Київ, 1982.</p> <p>20. Филипович П. Поет огненного слова // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1991. С. 32–43.</p> <p>21. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси Бібліотека української</p>		
--	---	--	--	--	--

			літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/ Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/ Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua		
14 т. 2 год	<p>Життя і творчість Т. Шевченка останніх років життя (1857–1861).</p> <p><i>Проблематика до обговорення:</i></p> <p>1. «Нижньогородський» період. Поема "Неофіти": алегоричність змісту та образів. Уславлення жертвовності борця за волю в незакінченій поемі "Юродивий".</p> <p>2. Самоусвідомлення чесності й нескореності поета як громадянина (триптих "Доля", "Муза", "Слава").</p> <p>3. Револьюційні настрої в ліриці Т. Шевченка: слово на сторожі коло "людей закованих", "рабів німих" ("Подражаніє 11 Псалму"); образ сокири, відкриті заклики до революції ("Я не нездужаю...", "О люди! люди небораки!.."); патріотичний пафос поезії "Осія. Глава XIV".</p> <p>4. Лірика Т. Шевченка останніх років життя:</p> <p>✓ інтимні мотиви: «Якби з ким сісти хліба з'їсти», «Минули літа молодії», «Барвінок цвів і зеленів», «Ликері»,</p>	Практ.	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Барабаш Ю. "Коли забуду тебе, Єрусалиме...": Гоголь і Шевченко. Харків, 2001.</p> <p>2. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Бойко Ю. Вибрані праці. Київ, 1992. С. 11–73.</p> <p>3. Бондар Л., Крохмальний Р. Історія української літератури першої половини XIX ст. Методичні вказівки, матеріали, рекомендації (для студентів філологічного факультету). Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2010.</p> <p>4. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка / 2-е вид., випр. і авториз. Київ, 1998.</p> <p>5. Гром'як Р. Естетика Тараса Шевченка // Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997 – 2007. Тернопіль: Джура, 2007. С. 39–76.</p> <p>6. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ, 2008.</p> <p>7. Єнджеєвич С. Українські ночі, або Родовід генія. Львів:</p>	<p>Знати історію життя і творчих здобутків Т. Шевченка в останні роки.</p> <p>Прочитати поеми та поезію Т. Шевченка останнього етапу творчості та «Журнал» (відповідно до рекомендованої проблематики).</p> <p>Уміти аналізувати проблематику та особливості художньої природи текстів Т. Шевченка; знати зміст та особливості документальності й суб'єктивізму щоденникових записів українського генія.</p>	Один тиждень

<p>«Дівча любе, чорноброве», «Росли укупочці, зросли».</p> <p>✓ варіації на теми людської долі: «Ой маю, маю я оченята», «Титарівна-Немирівна», «Зійшлись, побрались, поєднались».</p> <p>✓ варіації на теми історії: «Якби-то ти, Богдане, п'яний», «Бували війни й військовії свари», «Колись-то ще во врем'я оно».</p> <p>✓ послання і присвяти: «Марку Вовчку», «Ой по горі роман цвіте», «Сестрі», «Н.Т.»</p> <p>✓ востаннє про слово: «Не нарікаю я на Бога», «Чи не покинуть нам, небого».</p> <p>5. Соціально-філософська поема "Марія": величний образ Богоматері, гуманістичний пафос поеми. Особливості еволюції образу дівчини / жінки в поемах Т. Шевченка різних періодів творчості («Катерина» – «Наймичка» – «Марія»).</p> <p>6. Шевченків «Журнал» як джерело до вивчення біографії та світогляду: мемуарно-публіцистичний характер нотатника; інтенсивність ведення записів; амплітуда роздумів; самоусвідомлення своїх заслуг і геніальності; щоденникові записи як психофізіологічний автопортрет і сповідь перед вічністю.</p>		<p>Атлас, 1997.</p> <p>8. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995.</p> <p>9. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ, 1994.</p> <p>10. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці.</p> <p>11. Івакін Ю. Нотатки шевченкознавця: літературно-критичні нариси. Київ, 1986.</p> <p>12. Історія української літератури: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 / за заг. ред. акад. М. Г. Жулинського.</p> <p>13. Козак С. Українська змова і месіанізм. Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.</p> <p>14. Комаринець Т. Тарас Шевченко і народна творчість. Київ, 1963.</p> <p>15. Коцюбинська М. Х. Етюди про поезику Шевченка. Літературно-критичний нарис. Київ, 1990.</p> <p>16. Скоць А.І. Шевченкознавчі студії: декалог. Львів, 2006.</p> <p>17. Спогади про Тараса Шевченка. Київ, 1982.</p> <p>18. Филипович П. Поет огненного слова // Филипович П.П. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1991. С. 32–43.</p> <p>19. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси Бібліотека української</p>		
---	--	---	--	--

			літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/ Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/ Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua		
15 т. 2 год	Перипетії долі та творчий універсалізм Пантелеймона Куліша	Лекція			15-16 т.
15 т. 2 год	Поетична творчість П. Куліша: шлях до власного голосу <i>Проблематика до обговорення:</i> 1. Заспівний акорд – поема «Україна» (1843): невдача чи заявка про право на власний творчий пошук? Лейтмотивна проблематика, особливості композиції та стилю. Народна дума як зразок: стилізація чи апробація можливостей. 2. Роль збірки «Досвітки» в українській поетичній культурі пошевченківської епохи. 3. Текст як поле для творчої дуелі: «Великі проводи» versus «Гайдамаки». 4. Що мав на увазі М. Євшан, коли стверджував: «Те, що Шевченко лише вгадував своєю великою душею, розвивав далі свідомо великий дух – Куліш...» 5. Лейтмотиви поезії збірки	Практ.	Рекомендована література 1. Вороний М. Пантелеймон Куліш // Вороний М. Поезії. Переклади. Критика. Публіцистика. Київ, 1996. С. 566–575. 2. Євшан М. Шевченко і Куліш // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. Київ, 1998. С.119–122. 3. Єфремов С. Без синтезу. <i>До життєвої драми П. Куліша</i> // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 216–234. 4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 5. Єфремов С. Провіяний Куліш // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 287–293. 6. Жулинський М. Пантелеймон Куліш // Жулинський М. Із забуття – в безсмертя (сторінки призабутої спадщини). Київ, 1990. С. 43–66.	Ознайомитися із поетичними творами П. Куліша. Уміти аналізувати його поезію з естетичного погляду, у проєкції еволюції майстерності від збірки до збірки, у зіставному аспекті з творчістю інших українських поетів-романтиків.	Один тиждень

	<p>«Хуторна поезія». Оцінка І. Франка.</p> <p>6. Збірка «Дзвін»: розпросторення власного тембру. Розмаїття жанрових форм, стильових шукань, діапазон мотивів.</p> <p>7. Т. Шевченко в поетичному дзеркалі П. Куліша.</p> <p>8. Орієнтальна тема в ліро-епосі П. Куліша («Магомет і Хадиза», «Маруся Богуславка»): специфіка компонування текстів та опрацювання сюжетів.</p> <p>9. Перекладацька творчість як тест на зрілість: місія П. Куліша.</p>		<p>7. Жулинський М. У праці каторжній, в трагічній самоті // Куліш П.О. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1989. Т. 1. С. 5–30.</p> <p>8. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. С. 196–203.</p> <p>9. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.</p> <p>10. Куліш П. Повість про український народ. Львів, 2006.</p> <p>11. Нахлік Є.К. Життя Пантелеймона Куліша. Наукова біографія. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 1.</p> <p>12. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш // Куліш П. Твори: в 2 т. Київ, 1994. Т.1. С. 5–36.</p> <p>13. Нахлік Є.К. Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 2.</p> <p>14. Франко І. Хуторна поезія П. А. Куліша // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1980. Т. 26. С. 161–179.</p> <p>15. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/ Електронна бібліотека</p>	
--	--	--	--	--

			української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/ Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/ Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua доступу: http://litopys.org.ua		
16 т. 2 год	Перший роман української національної літератури: «Чорна рада» Пантелеймона Куліша <i>Проблематика до обговорення:</i> 1. Джерельна база історичного роману-хроніки. Погляд романіста на добу Руїни: вплив світогляду П. Куліша та його історичної концепції на специфіку відтворення подій у творі (образ автора). Чим зумовлені симпатія й антипатія письменника до персонажів? 2. Творчість В. Скотта й М. Гоголя як джерело основних орієнтирів історичної белетристики в літературах європейських народів першої половини ХІХ ст.: проблема моди й історичної правди. Самобутня природа твору П. Куліша: чи «Чорна рада» – «вальтерскоттівський» роман? 3. Перипетії сюжету «Чорної ради». Мандрівка як символічний каркас твору. Специфіка часопростору в романі. 4. Тяжіння до «дегероїзації» минувшини як стрижнева ідеологічна й	Практ.	Рекомендована література 1. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну («Тарас Бульба» М. Гоголя і «Чорна рада» П. Куліша в світлі історичної романістики Вальтера Скотта). Київ, 1993. 2. Вороний М. Пантелеймон Куліш // Вороний М. Поезії. Переклади. Критика. Публіцистика. Київ, 1996. С. 566–575. 3. Єфремов С. Без синтезу. <i>До життєвої драми П. Куліша</i> // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 216–234. 4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 5. Єфремов С. Провіяний Куліш // Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ: Дніпро, 1993. С. 287–293. 6. Жулинський М. Пантелеймон Куліш // Жулинський М. Із забуття – в безсмертя (сторінки призабутої спадщини). Київ, 1990. С. 43–66. 7. Жулинський М. У праці каторжній, в трагічній самоті // Куліш П.О. Твори: в 2 т. Київ:	Прочитати роман «Чорна рада» та історико-літературну та літературознавчі матеріали про нього. Уміти аналізувати змістові та структурні особливості твору, підсумувати значення для еволюції української літератури.	Один тиждень

<p>естетична засада письменника.</p> <p>5. «Чорна рада» – роман психологічного типу й суспільних конфліктів. Система людських образів у творі: особливості змалювання представників різних суспільних верств, чоловічих і жіночих образів (чи П. Куліш дискримінує роль української жінки? вибір між шаблею і жінкою – за козацьким законом); шаблонність та однобічність образів роману як можлива спеціальна творча засада – для акцентування ідеологічних нюансів?..</p> <p>6. Соціальні антагонізми й особливості розшарування українського народу в романі, передумови конфлікту між січовим і городовим козацтвом, згубні наслідки внутрішнього ворогування. Український вибір власного національного поступу: Виговський, Сомко чи Брюховецький?</p> <p>7. Проблема взаємин лідера й народу. Образ московії в романі: істина та її викривлення.</p> <p>8. Інтимні колізії («любовний чотирикутник») в романній акції та їхня непов'язаність із основним конфліктом. Дволінійна фактура сюжету.</p> <p>9. Національна своєрідність роману «Чорна рада». Фольклорна стихія. Мовне багатство. Сильова розмитість:</p>		<p>Дніпро, 1989. Т. 1. С. 5–30.</p> <p>8. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: в 2 т. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2: історико-літературні та літературознавчі праці. С. 196–203.</p> <p>9. Івашків В. Пантелеймон Куліш і його “Чорна рада” // Куліш П. Чорна рада. Хроніка 1663 року. Київ, 1991.</p> <p>10. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.</p> <p>11. Куліш П. Повість про український народ. Львів, 2006.</p> <p>12. Нахлік Є.К. Життя Пантелеймона Куліша. Наукова біографія. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 1.</p> <p>13. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш // Куліш П. Твори: в 2 т. Київ, 1994. Т.1. С. 5–36.</p> <p>14. Нахлік Є.К. Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. Київ: Укр. письменник, 2007. Т. 2.</p> <p>15. Франко І. Хуторна поезія П. А. Куліша // Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ, 1980. Т. 26. С. 161–179.</p> <p>16. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ: ВЦ «Академія», 2008.</p> <p>Інтернет-ресурси</p> <p>Бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.ukrlib.com.ua/</p>	
---	--	---	--

	грані романтичного й реального.		<p>Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу: http://www.utoronto.ca/elul/</p> <p>Поетика. Бібліотека української поезії. Режим доступу: http://poetry.uazone.net/</p> <p>Ізборник. Режим доступу: http://litopys.org.ua</p>		
					<i>Ісnum</i>